

DSEFNyhedsbrev

Dansk Selskab for Ergoterapeutisk Forskning 18. årg, Nr. 53, januar 2011

Leder:

Innovationstiltag i ergoterapikredse

Af Gitte Mathiasson, DSEF bestyrelsesmedlem

Opslagstavlen:

- Indbetaling af kontingent 2011
- Referat fra DSEF's temadag 2010
- Invitation til DSEF's årsmøde 2011
- Årsberetning 2010 for DSEF

Korte indlæg/appetitvækkere til årsmødet:

- Hanne Kaae Kristensen
- Trine Schow

Kort nyt:

- Konference - anvendelse af forskning i klinisk praksis
- FiA: Kommende arrangementer - Seminarer og foredrag i foråret 2011
- Rundbordsdiskussion: "Udvikling af aktivitetsvidenskab og ergoterapi i egen sammenhæng"

Boganmeldelser:

Grundbog om hjælpemidler.

Af Ulla Pedersen, ergoterapeut, MSU

Interventions, Effects, and Outcomes in Occupational Therapy.

Af Hanne Peoples, ergoterapeut, MSc.OT

Sundhedssociologi.

Af Ulla Pedersen, ergoterapeut, MSU

Bestyrelsen i DSEF

LEDER _____

Innovationstiltag i ergoterapikredse

Innovation har igennem flere år været højt på dagsordenen, ikke blot i Danmark men over hele kloden. Ergoterapeuter rundt om i landet indgår lige nu og på forskellig vis i innovative projekter og processer, og bidrager på den måde til skabelsen af nye og bedre produkter og ydelser.

En arbejdsgruppe under Etf., har defineret kreativitet som en kerneværdi i dansk ergoterapi. Netop kreativitet og fantasifuldhed og evnen til at tænke ud af boksen, er en af de vigtige grundforudsætninger i en innovativ proces. Men innovation er mere end at få en god idé. Innovation er hele processen fra idé til bæredygtig virkeliggørelse.

En bred definition på innovation beskriver således innovation som aktiviteter, der på baggrund af ny viden, udvikler nye produkter, processer og ydelser, der er til gavn og skaber merværdi for dem, de omfatter. Så innovation kræver både kreativitet og idérigdom, men man skal i lige så høj grad kunne vurdere et felt for den nyeste viden og evidens og strukturere innovationsprocessen fra start til slut. En proces, der udover videns-afdækning indeholder målgruppeanalyser, økonomiske beregninger og analyser, udvikling af ydelser, processer og produkter og endelig implementering af disse ydelser, processer og produkter. Hvis ikke tilegnelse af ny viden og generering af idéer ender med, at man udvælger og udvikler nye produkter og processer, der lader sig implementere i en praksis

til gavn og nytte – ja så er det ikke innovation der er tale om – men muligvis en anden form for nyttig proces.

Ergoterapeuter er dygtige til at vurdere behov, og er vanvittig hurtige til at komme med en løsning på behovet. I forbindelse med en uges kursusforløb i innovation for ergoterapeuter og fysioterapeuter fra forskellige former for praksis, blev det tydeligt, at det er processen mellem behovsbeskrivelsen og en løsningsmulighed, der er svær. Den strukturerede proces, der kræver videns- og evidenssøgning, målgruppeanalyser, cost-benefit overvejelser og produkt- eller ydelsesudvikling ned i detaljen samt planlægning af det endelige implementeringsforløb – den proces voldte kvaler.

Derfor har professionshøjskolerne rundt om i landet nu tænkt innovations-kompetenceudvikling ind i både de obligatoriske og valgfrie moduler på grunduddannelsesniveau. På diplom-uddannelsesniveau ses samme udvikling, og mon ikke der i løbet af 2011 vil dukke flere målrettede tværfaglige kursusforløb op, der ruster os og vore kolleger til at løfte de velfærds- og sundhedsinnovative udfordringer. Vi skal under alle omstændigheder sikre os, at innovationstiltag i ergoterapikredse, sker ud fra en klar bevidsthed om hvad innovation er og hvilke komplekse kompetencer innovation kræver. Vi skal ligeledes arbejde på at sikre, at også ergoterapeuter får mulighed for at udvikle disse kompetencer – til gavn og nytte for aftagere af ergoterapi.

*Af: Gitte Mathiasson,
bestyrelsesmedlem i DSEF*

OPSLAGSTAVLEN

INDBETALING AF KONTINGENT 2011:

**Medlemskontingent for 2011 beløber sig til 10 kroner
(- og ja du læste rigtigt)**

Beløbet bedes indbetalt til Danske Bank, reg. nr. 1551 konto nr. 3870308 eller via girokort på posthuset, hvor du skal anvende samme konto nr. (dvs. 3870308).

I modtagerfeltet skal du skrive:

Dit navn samt Danske Bank, DSEF v. Anne-Le Morville, Skovvænget 9, 3100 Hornbæk.

Du kan også vælge at betale de 10 kroner kontant ved årsmødet!

Referat fra DSEFs temadag 2010

*Af Hanne Peoples bestyrelses-
medlem DSEF*

DSEF's temadag 2010 blev afholdt d. 11. november. Emnet for temadagen var: "Nye ergoterapeutiske undersøgelsesredskaber – hvad skal man være opmærksom på ved udvikling, oversættelse og validering?"

Temadagen havde tre spændende oplægsholdere:

Dagen blev indledt af **Eva Ejlersen Wæhrens** med oplægget: "Udvikling og validering af instrumenter til vurdering og effektmåling relateret til aktivitetsudførelse."

Eva har gennem sin ph.d. arbejdet med udvikling og validering af ergoterapeutiske undersøgelsesredskaber som har fokus på

aktivitetsudøvelse, dvs. de forskellige former for aktiviteter mennesker udfører i deres hverdag: Egenomsorg, huslige gøremål, arbejde/skole og fritid.

Undersøgelsesredskabet skal kunne afdække *kvaliteten* af og niveauet for aktivitetsudførelsen. Dette kan gøres via selvrapportering og observation, og Eva understregede vigtigheden af at inddrage begge dele i forbindelse med både undersøgelses- og evalueringsfasen.

Eva beskrev arbejdsprocessen i forbindelse med udvikling af redskaber:

1. Planlægning
2. Konstruktion
3. Kvalitativ vurdering
4. Yderligere validering
(Benson & Clark, AJOT 1982)

Et af de redskaber Eva har videreudviklet er ADL Taxonomien, så redskabet nu kan benyttes til at

måle kvaliteten af ændringer i aktivitetsudøvelse.

Merete Dekkers stod for dagens andet indlæg: "Niveauer i ergoterapeutiske undersøgelser i relation til taksonomien "Taxonomic Code for Occupational Performance (TCOP)".

Udgangspunktet for Meretes indlæg var et ønske om at tydeliggøre aktivitet, dvs. folde aktivitetsbegrebet ud. En taksonomi hjælper til at identificere, navngive, gruppere, sammenligne karakteristika og finde forskelle angående det fænomen, der studeres. En taksonomi for aktivitetsudøvelse skal inkludere menneskelige faktorer og krav, som opgaven stiller samt omgivelsesmæssige faktorer.

Den nuværende version af TCOP blev introduceret i 2007 i bogen "Enabling Occupation II". TCOP beskriver forskellige niveauer af betydningsfulde aktiviteter (occupation):

- Betydningsfuld aktivitet
  - ↑
- Aktivitet
  - ↑
- Opgave
  - ↑
- Handling
  - ↑
- Viljestyrede bevægelser eller psykiske processer

Merete understregede betydningen af at benytte undersøgelsesredskaber, som er i stand til at afdække alle niveauer. Ergoterapeuters interesse i menneskelig aktivitet omfatter mange niveauer og der er et behov for en klar og enkel differentiering af niveauer, og deres indbyrdes

relation. TCOP er et af de nyeste bud på dette.

Temadagens sidste indlæg var af **Emma Ghaziani**: "Erfaringer med oversættelse og reliabilitetstestning af Impact on Participation and Autonomy Questionnaire (IPA) til dansk." Emmas indlæg var et resultat af hendes masteruddannelse.

Deltagelse er et begreb, som i stigende grad benyttes i forbindelse med beskrivelse af sundhedsydelse. Eksempelvis er deltagelse et helt centralt begreb i ICF, og i definitionen af rehabilitering i Hvidbogen om rehabiliteringsbegrebet.

Inden for dansk rehabilitering, er eksistensen af deltagelsesmåleinstrumenter begrænset til NOMO instrumentet, som primært fokuserer på mobilitetsrelateret deltagelse. Manglen på et generisk instrument med et bredt deltagelsesperspektiv anses som en begrænsning i muligheden for at foretage en komplet evaluering af effekten af rehabiliteringsindsatser på både individ- og gruppe niveau. IPA er det første redskab med et bredt perspektiv på deltagelse.

IPA er udviklet i Holland i 1999 (M.Cardol). IPA fungerer som et selvadministreret spørgeskema, er oversat til flere sprog og nu også til dansk - IPA-D2. Målgruppen er voksne med et kronisk helbredsproblem eller handicap. IPA-D2 og manualen vil blive offentliggjort via en artikel til et internationalt rehabiliteringstidsskrift.

Dagen blev afsluttet med en fælles paneldiskussion mellem oplægsholdere og deltagere, hvor rigtig mange deltog aktivt.

Bestyrelsen siger tak til både oplægsholdere og deltagere, som alle bidrog til at gøre dagen så spændende.

I kan finde Eva, Merete og Emmas PowerPoint slides på DSEF's hjemmeside:

<http://www.dsef.dk/>

Invitation til DSEF Årsmøde 2011

Afholdes d. 11. marts

Tid: Kl. 10:00-16:30

Sted: VIA University College,
Skejbyvej 15, 8240 Risskov

Emne:

Knowledge translation: Fra forskning til praksis – hvordan?

Program:

Kl. 9:30-10:00: Indskrivning og kaffe/te

Kl.10:00-10:15: Velkomst

Kl.10:15-12:15: Knowledge translation (implementering af forskningsresultater i praksis)

Kl.12:15-13:30: Frokost

Kl.13:30-15:00: Oplæg fortsat

Kl.15:00-15:30: Kaffe og kage

Oplægsholdere:

Hanne Kaae Kristensen, magister i arbetsterapi, ph.d.

Hanne vil tale ud fra sin ph.d.-afhandling "Knowledge translation within occupational therapy. Aspects influencing implementation of evidence-based occupational therapy in stroke rehabilitation".

Hermed en kort appetitvækker til Hannes oplæg på temadagen:

En evidensbaseret praksis er udviklet med det formål at integrere forskningsbaseret viden, klinisk

erfaring og patientens præferencer i den kliniske beslutningstagen. Som følge af øgede krav om høj kvalitet, og fleksibel og effektiv udnyttelse af ressourcer indenfor sundheds-, oplever det sundheds-faglige personale i disse år stigende krav om dokumentation og evidensbaseret viden. Ikke desto mindre er forskningsbaseret viden ikke integreret i praksis i det omfang, det er muligt. At stille forskningsbaseret evidens til rådighed for praksis er ikke tilstrækkeligt til at sikre sundheds-faglige ydelser af høj kvalitet.

Ledende udviklingsterapeut Hanne Kaae Kristensen, MSc. og Ph.d., OUH Odense præsenterer resultater fra sin ph.d.-afhandling, som har titlen: Knowledge translation indenfor ergoterapi – aspekter der påvirker implementeringen af en evidensbaseret ergoterapi indenfor rehabilitering af apopleksiramte.

Trine Schow,

forskningsergoterapeut Ph.d.,
Hvidovre Hospital.

Trine vil tale ud fra sin ph.d.-afhandling: "Research in rehabilitation treatment for patients with severe Traumatic Brain Injury: Mapping complex therapeutic procedures and developing measures of adherence and treatment outcome. Exemplified by swallowing problems and Facial Oral Tract Therapy ©".

Kort appetitvækker til Trines oplæg på temadagen:

Forskning i ergoterapeutisk behandling indenfor neurorehabilitering – en stor udfordring og nødvendighed!

Der sker i disse år meget indenfor både forskning og behandling i neurorehabilitering. Både grundforskning og kliniske studier bidrager til viden om neuroplasticitet og til udvikling og dokumentation af forskellige behandlingsformer, og det er vigtigt at det ergoterapeutiske felt følger med. Denne Ph.d. afhandling har haft til formål at bidrage hertil.

På Afdeling for Højt Specialiseret Neurorehabilitering/Traumatisk Hjerneskade, Glostrup Hospital, med udefunktion på Hvidovre Hospital indlægges patienter med svær traumatisk hjerneskade (TBI) i et tidligt rehabiliteringsforløb. Behandlingen varetages af et tværfagligt team bestående af ergo- og fysioterapeuter, plejepersonale, læger, neuropsykologer, audiologopæder, socialrådgivere samt pædagoger.

Forskning i rehabilitering af patienter med svær TBI er stadig i en tidlig opstart, og meget forskning mangler før det er muligt at sammensætte et program til alle patienter, som beror udelukkende på evidensbaseret behandling. Derfor er det heller ikke al den terapeutiske behandling, som anvendes på afdelingen, som er evidensbaseret. Der er særlige vilkår, der gør det til en udfordring at undersøge effekten af den eksisterende behandling. Dette er bl.a. at behandlingen, patienterne og mål for behandlingen er sparsomt eller dårligt defineret, hvilket gør det meget vanskeligt - hvis ikke umuligt - at undersøge behandlingens effekt. Samtidig er patienterne meget forskellige med hensyn til skadens fysiologi og omfang, hvilket gør det vanskeligt at sammenligne patienterne, og der

er svære etiske problemstillinger i forhold til at udføre kontrollerede undersøgelser.

En af de "ikke evidensbaserede" behandlinger som anvendes på afdelingen, primært af ergoterapeuterne, er Facio Oral Trakt Terapi® (F.O.T.T.). Denne behandling retter sig mod patienter med vanskeligheder ved synkning og spisning, mundhygiejne, og verbal og nonverbal kommunikation. F.O.T.T. er udbredt i det meste af Europa med meget sparsom viden om dets effekt.

Det primære formål med dette projekt var at åbne en af de "sorte bokse" i den ergoterapeutiske del af TBI rehabilitering, og komme et skridt nærmere evidensbaseret behandling.

Fem studier danner basis for denne afhandling:

Studie I og II undersøger omfanget og sværhedsgraden af patienternes vanskeligheder med at spise og drikke, samt komplikationer i form af lungebetændelse i en retrospektiv undersøgelse.

Vi fandt, at patienter med svær TBI hyppigt har vanskeligheder med at spise og drikke, samt at over halvdelen kommer sig fuldstændigt indenfor en periode på 3 måneder. Vi fandt desuden at 12% udvikler lungebetændelse i løbet af indlæggelsen. Næsten alle de som udvikler lungebetændelse får ingen oral ernæring. Derudover fandt vi en sammenhæng mellem lavt kognitivt niveau og lavt bevidsthedsniveau ved indlæggelsen, og chancen for at komme sig til fuld oral ernæring samt risikoen for at udvikle lungebetændelse.

Studie III og IV definerer behandlingen Facio Oral Trakt Terapi i en behandlingsmanual, samt udvikler og tester en metode til at måle om terapeuterne følger manualen. Behandlingsmanualen udviklet i studie III definerer de essentielle komponenter af F.O.T.T. i 4 flowchart diagrammer, ét for hvert område af F.O.T.T., med en tilhørende manual. Manualen guider terapeuterne igennem beslutningsprocessen omkring valg af terapeutisk strategi og metode i en beslutningsalgoritme. Den giver struktur til behandlingen, og viser de forskellige valgmuligheder af terapeutisk adfærd indenfor de forskellige områder af F.O.T.T..

Studie IV beskriver en metode til at måle om terapeuterne følger manualen. Resultaterne viser, at målemetoden kan måle om en terapeut anvender de "essentielle komponenter" i F.O.T.T., samt at F.O.T.T. adskiller sig væsentligt fra den metode der anvendes til at behandle synkevanskeligheder på et rehabiliteringscenter i USA.

Studie V udvikler og tester en klinisk metode til at evaluere synkefunktionen hos patienter med svær TBI i relation til F.O.T.T. i et pilotstudie på 20 patienter. Interrater reliabiliteten af denne kliniske undersøgelse var høj. Sammenlignet med en guldstandard til bestemmelse af synkefunktionen, Fiberoptisk Endoskopisk Evaluering af Synkning (FEES), overestimerer den kliniske undersøgelse antallet af patienter som fejlsynker, men bedømmer risiko for fejlsynkning, i form af rester i svælget efter synkning og materiale i øvre luftveje (penetration) tilfredsstillende.

Med dette Ph.d.-studie er vi kommet et skridt nærmere at undersøge effekten af en kompleks behandlingstilgang anvendt (bl.a.) til patienter med svær TBI. Flere studier er nødvendige før F.O.T.T. er evidensbaseret, men manualen der definerer F.O.T.T., målemetoden som kan dokumentere om behandlingen anvendes som designet, samt den kliniske undersøgelse bidrager alle til at fremtidige effektstudier er indenfor rækkevidde.

Hans Jørgen Bendixen, forsknings- og udviklingsergoterapeut, MSc, Gentofte Hospital. Hans Jørgen vil tale ud fra sit arbejde med den Tidsgeografiske Metode, som instrument for udvikling af motivation og arbejdsglæde blandt ergoterapeuterne på Gentofte Hospital. Hans Jørgen skrev et længere indlæg om sit arbejde i oktoberudgaven af DSEF's Nyhedsbrev.

Kl.15:30-16:30:

Generalforsamling for DSEF's medlemmer.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Åbning af generalforsamling
3. Formandens beretning
4. Indkomne forslag
  - a. Vedtægtsændring (v. DSEF bestyrelsen)
  - b. Evt. indkomne forslag
5. Fremlæggelse af arbejdsprogram
6. Fremlæggelse af budget og fastlæggelse af kontingent
7. Valg af bestyrelsesmedlemmer, følgende er på ordinært valg:

- a. Gitte Mathiasson
(genopstiller ikke)
  - b. Ulla Pedersen
(genopstiller)
  - c. Mette Vad
(genopstiller)
8. Valg af revisor og suppleant
  9. Eventuelt

Deltagelse i årsmødet og frokost gratis for foreningens medlemmer. For ikke-medlemmer er prisen kr. 150,00, der også dækker et års medlemskab af DSEF i 2011.

Tilmelding pr. e-mail til:

Mikkel Gaba: gaba@city.dk, senest mandag den 7. februar 2011 kl. 12.00.

Årsberetning 2010 for DSEF

Af: Anne-Le Morville, DSEF formand

Bestyrelsen i året der gik

Året startede med at konsolidere den nye bestyrelse, samt fordele posterne til medlemmerne af bestyrelsen. Vi skulle sige farvel til Tina Helle og Jette Schjerning, som havde varetaget posterne som hhv. næstformand og sekretær, som begge fik tak for så villigt at være gået ind i arbejdet. Bestyrelsen har så heldigvis sagt goddag til nye medlemmer Mette Vad og Hanne Peoples.

Belært af problemerne med opdelingen af kasserer/medlemsbestyrer, valgte vi at lægge funktionerne sammen igen, så Gitte Mathiasson har i årets løb været kasserer. Ulla Pedersen overtog sekretærposten efter Jette Schjerning, og Hanne Peoples redaktørposten efter Ulla. Lisbeth Villemoes overtog posten som

næstformand efter Tina Helle, og Mikkel og Anne-Le er stadig hhv. web-master og formand.

Lisbeth repræsenterer bestyrelsen i uddannelses udvalget på Professionshøjskolen VIA, og ydermere er blevet formand for udvalget. Ulla sidder med i uddannelsesudvalget for Ergoterapeutuddannelsen i Esbjerg. Med fare for gentagelser er det endnu et år som har været præget af at bestyrelsesmedlemmerne er driftige mennesker med mange jern i ilden. Det er jo både godt og skidt, da det er svært at få fuldt fremmøde til møderne, men en fordel at vi samlet set dækker over et så stort netværk.

Samarbejdet med FIA

Kontakten til FiA har i årets løb været sparsom, da vi ikke i bestyrelsen har haft mulighed for at sætte flere skibe i søen end vi allerede har.

Samarbejdet med EtF og ny struktur

Samarbejdet med EtF har som tidligere været at støtte op om forskningen, og vi vil gerne fortsætte samarbejdet omkring at opbygge et akademisk miljø for ergoterapiforskning.

En af de nye udfordringer i 2010 har været samarbejdet omkring ændret struktur i opbygningen af selskabet. Ikke sådan at forstå at selve samarbejdet er en udfordring, men vi har skullet diskutere og tage stilling til at overgå til en helt anden struktur.

Repræsentanter for bestyrelsen har deltaget i møde med EtF og FNE'er med henblik på at få diskuteret hvordan den fremtidige organisering og vedtægter skal se ud.

Derfor har vi i årets løb arbejdet med et sæt nye vedtægter, som vil blive fremlagt på generalforsamlingen, og som også er med i dette nyhedsbrev. Ændringerne i vedtægterne er primært på det organisatoriske, da vi nu indgår i en ny struktur, men der er også indarbejdet ændringer i formålet for DSEF. På det organisatoriske plan vil vi komme til at være en del af det Videnskabelige Råd, som er formændene for de kommende faglige selskaber, samt andre relevante repræsentanter. Derfor foreslår vi at formanden fremover vælges på generalforsamlingen, så det ikke kun er bestyrelsen som konstituerer formanden, men at denne er godkendt af medlemsskaren. Den nye struktur betyder også at vi vil indgå på lige fod med de kommende Faglige Selskaber og vil derfor også modtage støtte fra EtF.

Vi har i bestyrelsen yderligere diskuteret formålene for selskabet, og har valgt at fokusere mere på phd-niveau og specialistordninger. Vi vil beholde det brede almene formål at støtte forskningen, men mener at det er nødvendigt at vi tager næste skridt og nu fokuserer på phd-niveauet og ikke som tidligere masteruddannelserne. Dernæst har vi ivrigt diskuteret om vi skal have aktivitetsvidenskaben mere i fokus. Bestyrelsen er ikke enig på dette punkt, men vil lade det være op til generalforsamlingen at drøfte om hvilken stilling aktivitetsvidenskaben skal have i DSEF.

Såfremt den nye struktur vedtages på generalforsamlingen vil dette betyde at vi, ifølge vedtægterne,

indkalder til ekstraordinær generalforsamling, med henblik på at opløse selskabet i dets nuværende form.

Netværk

DSEF har nu egen gruppe på facebook, som er åben for alle der ønsker at være medlem. Det tog mindre end en uge at få over 50 medlemmer og i skrivende stund er der nu 115 medlemmer. Dette gør det muligt at kontakte andre ergoterapeuter via opslag i gruppen, så der nu er mulighed for at sende forespørgsler ud via gruppen.

For de som ikke ønsker at være medlem af facebook er der stadig den mulighed at sende en forespørgsel til DSEF, hvor vi så sørger for at videresende til medlemmerne.

Samarbejde om fyraftensmøde

Som et af punkterne fra sidste generalforsamlings arbejdsprogram for den nye bestyrelse, var at være opmærksom på samarbejde med professionshøjskolerne og EtF, med henblik på at arrangere faglige fyraftensmøder. Det er et punkt som der forsat skal arbejdes med.

Temadag

Vi afholdt i november en meget spændende og velbesøgt temadag med fokus på udvikling af ergoterapeutiske redskaber. Som oplægsholdere havde vi Eva Wæhrens, Emma Ghaziani og Merete Dekkers. Det blev en spændende diskussion om både behovet for udviklingen af redskaber, men ikke mindst behovet for stringens i udviklingen og brugen af redskaber, så de faktisk viser det de skal, samtidig

med at de kan fungere i en almindelig hverdag i klinikken.

Nyhedsbrev og webside

Sidst men ikke mindst er der arbejdet med at lave nyhedsbrevet og webside. Vi vil igen i år sige at vi er meget glade for alle dem som i årets løb har bidraget med artikler, og vi vil igen gerne opfordre jer som sidder og er i gang eller har afsluttet spændende projekter, til at kontakte os, så vi kan formidle hvad der sker til vores medlemmer. Det er som altid svært at få materiale nok, så vi vil meget gerne opfordre til at sætte pennen på papiret. Trods dette mener vi at vi formår at opretholde en god standard, og der har været mange spændende artikler og indlæg i løbet af året.

- og så tak til alle de som har givet udtryk for at de synes at det er et godt nyhedsbrev.

Medlemmer og økonomi

Det er ved at være på plads med netbanking og vi har mindre og mindre behov for at sende remindere ud. Efter at vi sidste år oplevede en fald i medlemsantallet, er vi nu i støt stigning, og er i skrivende stund oppe på xxx medlemmer.

Til trods for at vi har sat kontingentet ned efter sidste generalforsamling, har vi en yderst fin økonomi.

KORT NYT

Konference - anvendelse af forskning i klinisk praksis

Hvordan kan ny viden indhentes og omsættes til praksis?

DF og Etf inviterer kommunale og regionale ledere og fagudviklere til inspirerende konference om evidensbaseret i klinisk praksis.

Dato: D. 09.06.11

Sted: Syddansk Universitet,
Odense.

Pris: Kr. 950,- inkl. forplejning.

Tilmeldingsfrist: D. 29.03.11

Danske Fysioterapeuter og Ergoterapeutforeningens konference om anvendelse af forskning skal inspirere til og give eksempler på, hvordan fysioterapi og ergoterapi i den kliniske praksis kan evidensbaseres.

Konferencen fokuserer på, hvordan man indhenter ny viden, hvordan forskning omsættes til praksis, og hvordan den nye eller ændrede praksis organiseres og udbredes til hele organisationen. Ledere og udviklingsterapeuter vil give deres bud på, hvordan ny viden med succes kan omsættes og anvendes. Oplæggene suppleres med deltagerinvolverende drøftelser i mindre grupper af konkrete ideer til hvordan forskning anvendes på egen arbejdsplads, og debat om forskningstilknytning i region og kommune.

Målgruppe:

Primært ledere og fagudviklere – fysioterapeuter og ergoterapeuter. Da der lægges op til at både ledere og udviklingsterapeuter i fællesskab har ansvaret for evidensbaseret praksis, er det en god idé at tilmelde sig samlet til konferencen. Andre interesserede fysioterapeuter og ergoterapeuter er velkomne.

Planlægning:

DF og ETF og Regitze Visby, ledende fysioterapeut, Gentofte Hospital. Helle Obel, ergoterapeut, sektionsleder, træningssektionen, Hillerød Kommune. Ane Trap, udviklingsergoterapeut. Anne-Marie Sejr, udviklingsfysioterapeut, Halsnæs Kommune. Line Rokkedal Jønsson, udviklingsfysioterapeut, Hvidovre Hospital.

Yderligere information om konferencen kan findes på Etf's hjemmeside.

Forskningsinitiativet for Aktivitetsstudier – og ergoterapi (FiA)

Kommende arrangementer – Seminarer og foredrag i foråret 2011:

[http://www.sdu.dk/Om SDU/Institutter centre/Ist sundheds tjenesteforsk/Forskning/Forskningsnetvaerk/FiA/Aktiviteter](http://www.sdu.dk/Om_SDU/Institutter_centre/Ist_sundheds_tjenesteforsk/Forskning/Forskningsnetvaerk/FiA/Aktiviteter)

Occupation, place, habit and creativity.

Professor Malcolm Cutchin, FiA, SDU besøger Ergoterapeutuddannelserne i løbet af februar måned.

Kort abstract:

Occupations (activities, everyday practices) never happen without being grounded in 'place'.

In this lecture I will begin by discussing various geographical traditions that offer understandings of place.

I will work from the premise that place is important in human life and that geographers, who have been studying and theorizing place longer than any other disciplinary group, have something useful to say about it.

I also will focus on a consideration of place that is meaningful for the study and treatment of occupation.

The primary goal of this part of the lecture is to broaden occupational therapists' and scientists' thinking about the role of place in occupation and experience.

Rather than leave it at that, however, I will add two important concepts into the story. Occupational therapy has recognized habit and creativity as potentially important aspects of occupation and well-being.

Yet those concepts have not been developed as much as they need to be, and they have not been well connected to place. Using a pragmatist orientation, I will discuss John Dewey's interesting view of habit.

While Dewey viewed habit as central to any action (and we can say, any occupation), he also suggested creativity is based in

habit and is vitally important to an enhanced life. I will endeavour to suggest how these two concepts, along with place, become central to a dynamic, social, and positive view of occupation and occupational therapy.

Han besøger:

7/2 - PH Metropol

14/2 - UC lillebælt

15/2 - VIA - Århus

16/2 - UC Nordjylland

Kontakt uddannelserne vedrørende tidspunkt og mulighed for deltagelse i oplæggene.

Developing Occupational Science and Therapy in our own context

Udvikling af aktivitetsvidenskab og ergoterapi i egen sammenhæng

Dette seminar afholdes som et 'rundbord' med oplæg ved indbudte foredragsholdere og plenum-diskussion. Seminaret foregår på engelsk.

Der tages afsæt i oktober måneds (2010) web-diskussion, initieret af "International Society for Occupational Science". Se evt. <http://isos.nfshost.com/>

Webdiskussionens overordnede formål er at drøfte status og udvikling af Occupational Science / aktivitetsvidenskab - på baggrund af en debat om "occupation in time and space".

Formål med dagen

At forholde sig til pågående diskussioner af aktivitetsvidenskab, og bidrage til udvikling og forståelser af aktivitetsvidenskab i en dansk /skandinavisk sammenhæng

Tid: Onsdag den 9. februar 2011 kl. 14.00-16.30

Sted: Syddansk Universitet, J.B. Winsløvs Vej 25, 5000 Odense C - lokale 25.108

Program

1. Oplæg ved:

- Professor Dr. Malcolm Cutchin, Ph.d., University of North Carolina, SDU
- Associate Professor, Lena-Karin Erlandsson, Ph.d., Lunds Universitet
- Seniorforsker, Ulla Kroksmark MA., Leg. Arbetsterapeut Göteborgs Universitet
- Forsknings- og udviklings-ergoterapeut Hans Jørgen Bendixen, MSc.OT, Gentofte Hospital

2. Diskussion i plenum.

3. Fremadrettede perspektiver v/ Leder af Forskningsinitiativet for Aktivitetsstudier og ergoterapi, Syddansk Universitet Karen la Cour, Post doc., Ph.d.

Økonomi

Arrangementet er gratis for medlemmer af Ergoterapeutforeningen.

Kaffe/the kan købes i SDU's kantine.

Tilmelding

Tilmelding via hjemmesiden: www.sdu.dk/FiA

NB! Tilmelding senest mandag den 31. januar 2011

Efter tilmelding fremsendes materiale med uddrag fra webdiskussionen om aktivitetsvidenskab.

Temadag om Innovation

Klubben af ergoterapeuter som arbejder med forskning og udvikling afholder temadag om innovation.

Tid: D. 31. marts 2011-01-17

Sted: Metropol, Sigurdsgade 26, 2200 København N

Pris: 100 kroner for medlemmer af klubben. Andre: kr. 400,-

Tilmeldingsfrist:

D. 15. marts til Mette Nørby: mette.norby@herlev.dk

Fokus for dagen bliver at give ergoterapeuter der arbejder med udvikling og forskning viden om og redskaber til at arbejde med innovation:

- Hvordan kan vi medvirke til at skabe et "kreativitetsklima" for vores medarbejdere/kolleger?
- Hvordan kan vi støtte innovative processer blandt vores medarbejdere/kolleger?
- Hvordan kan vi bruge innovation i lærings- og udviklingsprocesser på arbejdspladsen?
- Hvordan kan vi hjælpe medarbejdere/kolleger til at tænke ud af boksen?

- Hvordan kan vi selv arbejde innovativt med vores eget ansvarsområde – og selv tænke ud af boksen?

- Hvordan adskiller innovation som begreb sig fra andre tilgange til læring og udvikling?

Tilmeldingsfrist:

D. 15. marts til Mette Nørby: mette.norby@herlev.dk

Yderligere information om temadagen kan findes på Etf's hjemmeside => Aktuelt => kalender"

DSEF søger nye**bestyrelsesmedlemmer:**

DSEF står overfor mange nye og spændende udfordringer og opgaver i de kommende år. Overvej om du kunne have lyst til at stille op til bestyrelsen og dermed være med til at præge dette spændende arbejde.

Publiceret?

Har du fået publiceret en artikel i et internationalt tidsskrift? - så send os referencen, så vi kan gøre lidt reklame og dermed få øget fokus på danske ergoterapeuters bidrag til forskning og videnskabelse.

Hanne.peoples@gmail.com

BOGANMELDELSER

Grundbog om hjælpemidler - Om hjælpemidler til personer med funktionsnedsættelser

Åse Brandt & Lilly Jensen (red.)
1. udgave, Hjælpemiddelinstitutet og Munksgaard, 1. oplag. 2010
Sider: 470. Pris 398 kr.

Anmeldt af Ulla Pedersen, ergoterapeut, MSU

Bogens mål er at oplyse om de mest anvendte hjælpemidler, så de fagprofessionelle, som formidler hjælpemidler, får en grundlæggende viden til at udføre arbejdet. Den primære målgruppe er ergoterapeut- og fysioterapeutstuderende samt færdiguddannede terapeuter og andre faggrupper inden for social- og sundhedssektoren, fx socialrådgivere, pædagoger, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og læger.

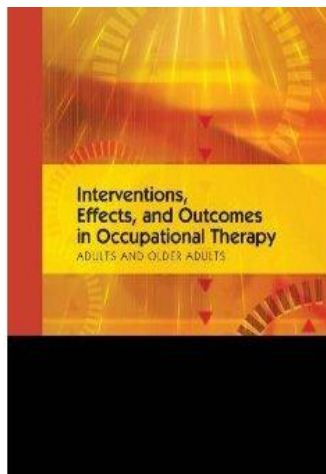
I forordet gøres opmærksom på, at der kun er begrænset forskningsbaseret viden på området, og at bogen derfor primært må ses som baseret på best practice viden. Forfatterne er udvalgt, så de dels har stor viden om emnet, dels har daglig beskæftigelse med hjælpemidler. Og skønt forskningen er sparsom, er der gode informative litteraturhenvisninger efter hvert kapitel, hvor både dansk og udenlandsk forskning kortlægges.

Bogen er delt i en generel og en specifik del, hvor den generelle del giver et godt indblik i hjælpemiddelbegrebet, brugergruppens behov, den samfundsmæssige betydning samt hjælpemidelformidlingen som proces. Her er ligeledes en kort gennemgang af teorier og modeller, der kan anvendes i relation til arbejdet med hjælpemidler, hvilket giver læseren en indsigt i den faglighed, som er en forudsætning for god kvalitet på området.

Den specifikke del beskæftiger sig mere indgående med de enkelte hjælpemiddelgrupper, f.eks. inden for mobilitet, personlig pleje, husholdning, kommunikation og uddannelse/arbejde. Der sættes ligeledes fokus på boligændringer og sikkerhed i boligen.

Alle kapitler slutter med et afsnit om fremtidige perspektiver og udviklingstendenser, hvilket både er interessant læsning og giver læseren forfatterens hint om, hvor fremtidig udvikling og forskning med fordel kan rettes. Dette gør bogen relevant også for andre end de personer, der beskæftiger sig i det daglige med hjælpemiddelformidling.

Bogen ligger til online gennemsyn på internettet: <http://flipper.gyldendal.dk/9788762808034.book>

Interventions, Effects, and Outcomes in Occupational therapy – adults and older adults.

Mary Law and Mary Ann McColl
SLACK Incorporated, 2010, 367 sider.

Boganmeldelse af Hanne Peoples, MSc.OT

Med denne bog har Mary Law og Mary Ann McColl samlet evidens for effekten af ergoterapi til voksne og ældre. Bogen er baseret på forskning gennem de sidste 28 år af effekten af ergoterapeutisk intervention til denne målgruppe.

Evidensbaseret praksis har i løbet af de seneste 15 år fået stadig større betydning for den ergoterapeutiske intervention. Som andre sundhedsprofessionelle forventes ergoterapeuter at holde sig opdateret i forhold til ny viden, og bogen er tænkt som en støtte i forbindelse med udvikling af en evidensbaseret ergoterapeutisk praksis.

Bogen indledes med en introduktion til den ergoterapeutiske kerneydelse samt centrale nøglebegreber.

Bogen belyser effekten af ergoterapeutisk intervention samt de redskaber som er benyttet til at måle effekten.

Følgende områder undersøges:

- Deltagelse i aktivitet
- Egenomsorg
- Arbejde
- Fritid
- Omgivelser
- Fysiske komponenter
- Socio-kulturelle komponenter
- Psyko-emotionelle komponenter
- Kognitive-neurologiske komponenter

Alle ovenstående områder præsenteres i hver sit kapitel, i forhold til den overordnede målgruppe (voksne og ældre voksne), diagnose samt praksiskontekst (langvarig rehabilitering, akut rehabilitering, kommunal/hjemme rehabilitering og rehabilitering som indeholder både akut og kommunal).

Hvert enkelt studie præsenteres i skema-form med oplysninger om: hovedresultater, studie design, sample-størrelse og konklusion samt begrænsninger.

I et afsluttende kapitel giver forfatterne deres konklusioner og anbefalinger på baggrund af deres fund.

Når man lige gennemskuer måden bogen er bygget op, er det spændende læsning. Bogen giver et overblik over forskningsevidens fra 1980-2008 med relevans for ergoterapeutisk praksis, ud fra følgende kriterier:

- Studier skrevet af ergoterapeuter
- Studier publicerede i ergoterapeutiske tidsskrifter
- Studier som henviser til en intervention som udføres af en ergoterapeut (monofagligt eller som del af et tværfagligt team)

Selv om bogen fokuserer på formidling af forskningsevidens, så understreger begge forfattere, at forskningsbaseret evidens ikke alene udgør evidensbaseret praksis, men skal kobles med klientens mål og værdier relateret til dennes kontekst og ergoterapeutens kliniske ekspertise.

En erkendt barriere i forhold til at overføre og oversætte viden til praksis, er problemer med både at søge efter og kritisk vurdere forskningsbaseret viden - hvilket gælder både studerende og praktikere. Det at være bare rimeligt opdateret i forhold til ny viden er en ualmindelig vanskelig opgave at løfte. Der produceres viden i en grad og et tempo, som gør at en bog af denne type er meget brugbar, men også hurtigt

forældes og må suppleres af søgning efter nyeste viden. Men det ændrer ikke ved at bogen er spændende ergoterapeutisk læsning.

Sundhedssociologi

En grundbog

Pernille Tanggaard Andersen og Helle Timm (red.)

Hans Reitzels Forlag

1. udgave, 1. oplag. 2010
Sider: 300. Pris 325 kr.

*Anmeldt af Ulla Pedersen,
ergoterapeut, MSU*

Bogens formål er at introducere til relevansen af sociologisk teori og tænkning i forhold til sundhed og sygdom. Hvor den medicinske sociologi har været hjælpedisciplin for lægeprofessionen med eksempelvis social-epidemiologiske undersøgelser med fokus på den klassisk medicinske sundheds- og sygdomsforståelse, er sundhedssociologien et relativt nyt fag med et andet sigte.

Sundhedssociologien har fokus på det, man kunne kalde sygdommenes "socialhistorie", dvs. hvordan sygdom opstår og udvikler sig i forhold til det liv, det enkelte menneske lever. Sundhed og sygdom ses her som socialt konstruerede fænomener, der formes af tid, sted og livsbetingelser.

En bog om sundhedssociologi er derfor interessant for ergoterapeuter. Med en stillingtagen til de sociologiske forklaringer på, hvordan sundhed og sygdom opfattes af både den enkelte, i det sociale liv, i samfundet og i relationerne imellem disse niveauer, styrkes ergoterapeuter i at bevare en kritisk indfaldsvinkel til sundhedsvæsenets tilbud. Samtidigt er det interessant at se sociologers bud på betydningen af hverdagslivet, som det kom til udtryk f.eks. hos den canadisk-amerikanske sociolog Erving Goffman.

Bogen består af to dele, og det første kapitel giver en særdeles grundig læsevejledning – en god hjælp, når man skal forstå udvælgelsen af emner, der er vægtet i relation til sundhed og dermed adskiller sig fra den vægtning, der normalt ses i lærebøger om sociologi.

I den første del præsenteres en række sociologiske teoretikere, der alle har bidraget med teori og begreber, der kan bruges i forståelsen af sundhed og

sygdom: Foucault, Bourdieu, Giddens, Habermas, Elias og Goffman. I præsentationen af teoretikerne belyses de sociologiske problemstillinger med eksempler fra det danske sundhedsvæsen, hvilket gør læsningen meget nærværende.

I anden del er udvalgt en række centrale temaer, der behandles særskilt og med reference tilbage til del 1. Her kan jeg f.eks. fremhæve kapitel 8 om organisationssociologi, hvor Den danske Kvalitetsmodel og akkrediteringens indflydelse på sundhedsvæsenet vurderes; kapitel 9 om professionssociologi, hvor forandringen af sundhedsprofessionernes fagidentitet og akademisering drøftes; samt kapitel 10 om empowerment, hvor borgerinddragelse diskuteres.

Det er let at se emnernes forbindelse til ergoterapi, og bogen giver appetit på yderligere fordybning i sociologien.

Bogen ligger til online gennemsyn på nettet: <http://flipper.gyldendal.dk/9788741253305.book>

Bestyrelsen i DSEF

Konstitueret pr. 24.03.10

Anne-Le Morville (formand)
Skovvænget 9
3100 Hornbæk
arb: 3536 9595/mobil2618 1876
ALMO@phoe.dk

Mette Vad (bestyrelsesmedlem)
Von Ostensgade 24
2791 Dragør
Arb: 32 34 36 27
mette.vad@hotmail.com

Lisbeth Villemoes Sørensen
(næstformand)
N.J. Fjords Allé 10, 2. tv,
1957 Frederiksberg
Privat: 35 36 00 74
lisbeth.villemoes@mail.dk

Mikkel Gaba (webmaster)
Kettegårds Allé 49, 1.tv
2650 Hvidovre
Arb: 36 32 38 66
mikkel.gaba@regionh.dk

Gitte Mathiasson (kasserer)
Falkoneralle 2.2.
2000 Frederiksberg
Arb: 72 48 77 19
gitte.mathiasson@gmail.com

Ulla Pedersen (sekretær)
Panbovej 3, Kirke Hørup
6470 Sydals
Arb.: 51 52 50 29
panbovej@post11.tele.dk

Hanne Peoples (redaktør)
Hobrogade 2, 4. th.
2100 København Ø.
Privat: 35 26 11 90
hanne.peoples@gmail.com

